

leto VI. številka 1

MAY 1976

497

GLAS PODZEMLJA

1
9
1
0

Društvo za raziskovanje jam Ljubljana

PRVOMAJSKA AKCIJA BANJŠICE 1976 - Danijel Rojšek

Akcijo na Banjšice smo planirali že celo leto. Prava mrzlica pa je zajela Jetija tri tedne pred njo. Fant se je čisto sprlašil predvsem zaradi koupe (po Kuneverju 145, po Italijanih 215m globoka). V katastru sta bili zato registrirani pred leti dve koupi. To je dalo Jetičniku poleta, organiziral je še mene, tekala sva od knjižnice do knjižnice, uspela prebrati Kuneverjev članek o jamah za Soško fronto v Planinskem vestniku in skušal sem ga prepričati, da je to ona in ista jama, le da so Italijani raziskali do dna. Mi se dal prepričati in je letel na Banjšice teden pred akcijo, kjer je res našel eno samo koupo. Na koncu pa je še Francelj povedal, da so to že davno ugotovili. Na smo Sabla, Lilo, Polona in Jaz odšli tje že v torek, se je Jeti silno bal, da ne bi jame že prej raziskali in nas je na vse načine prepričeval, da je najboljši trenutek za pohod v jama v soboto, prvega maja. Lilotov oče je v torek zjutraj odpeljal na Banjšice opremo, Lilote in sablo, Polona in jaz pa sva šla z vlakom. Iz lenobe nisva pogledala na karto, ampak sva raje vprašala za pot domačine. To se je nama maščevalo, ker sva plezala na kanalski vrh preko sten in grap šest ur in se obenem še zabevala še z najinimi presci. V Breg sva prišla proti večeru, na levi nogi sem dobil žulj, na levo pa kurje oko. Pri družini Sedevčič, kjer so nas izredno gostoljubno sprejeli kot že leta 1971, smo se nastamili.

Kmalu smo postali kot člani družine. Lilo in Sabla sta tega dne raziskala 50 m globoko Brezno pri Bregu in manjšo Sedevčičevo jama, ki je deset metrov za hišo. Domači fantje so v njej nekoč hoteli urediti disko klub, vendar so se pravočasno premislili. Med prvo vojno je bila v nje,

bolnišnica. Leta 1948, ko so šli vanje iskat domačini kapnike za spomenik padlim, so našli liter staroga avstrijskega ruma, nam pa se na žalost kaj takega ni dogodilo. Drugega dne se je pričel sneženi metež, zato smo raziskali samo eno brezno z vodorevnim rovom, v katerem je prijetno dišal dvesto kilski prešič.

Odločili smo se, da gremo tretjega dne v jamo Vetrnik, ki naj bi bila globoka 150m. Zaradi snega 1^a - 20 cm nismo dobili nobenega vodiča in smo jo iskali sami. Ker je bila karta "izredno kvalitetna" in pobočje poraslo z mladim leščevjem, ki je bilo le na pol prehodno, je Sabla na koncu našel samo neko luknjo, ki je med prvo vojno rabila kot zaklonišče. Pri povratku smo raziskali še 20 metrsko brezno, kjer nas je na dnu spet pozdravil dišeči prašiček.

Četrtega dne smo ugotovili, da je Sablina luknje le Vetrnik, le da so jo Avstrijci zasuli. Raziskali smo še brezno Vetrnik, ki je 65 m globoko, po Italijanih 80. Opazili smo, da so na Banjšicah italijanske lege še kar točne. Tega dne so se pojavili tudi Tomaž Budkovič, Jeti in fantje z Anhovega. Ker je bil tu predvečer našega praznika, so fantje ugotovili, da bi bilo treba to ustrezno proslaviti in to tudi storili do zgodnjih jutranjih ur. Kljub vsemu smo se uspeli dvigniti ob enajstih, malce pa je s svoje pojavo spravil fant pokonc Voje, ki je prikolovratil tega dne. Ob dveh popoldne smo se odkotalili v Roupo. Že pri vходу nas je navdušila ozka pasaža, skozi katero smo uspešno stlačili naša trupla, malo več težav pa je bilo s "prasci". Pridemo v prvo dvorano, nato sledi osem metrska stopnja, po njej pa se odpre ogromen rov, v katerem so bloki, veliki kot hiše. Najboljši je "Spomenik", to je 5 x 6 x 10 m velik blok, nad katerim je še vedno vidna luknja, iz katere je prifrčal. Nato sledi 50 metrov globoko brezno, kjer je že začel delovati razkrajajoči se etilček. Jeti je

-,-

Ročno vrtno orodje za minske vrtine
premera 20 mm

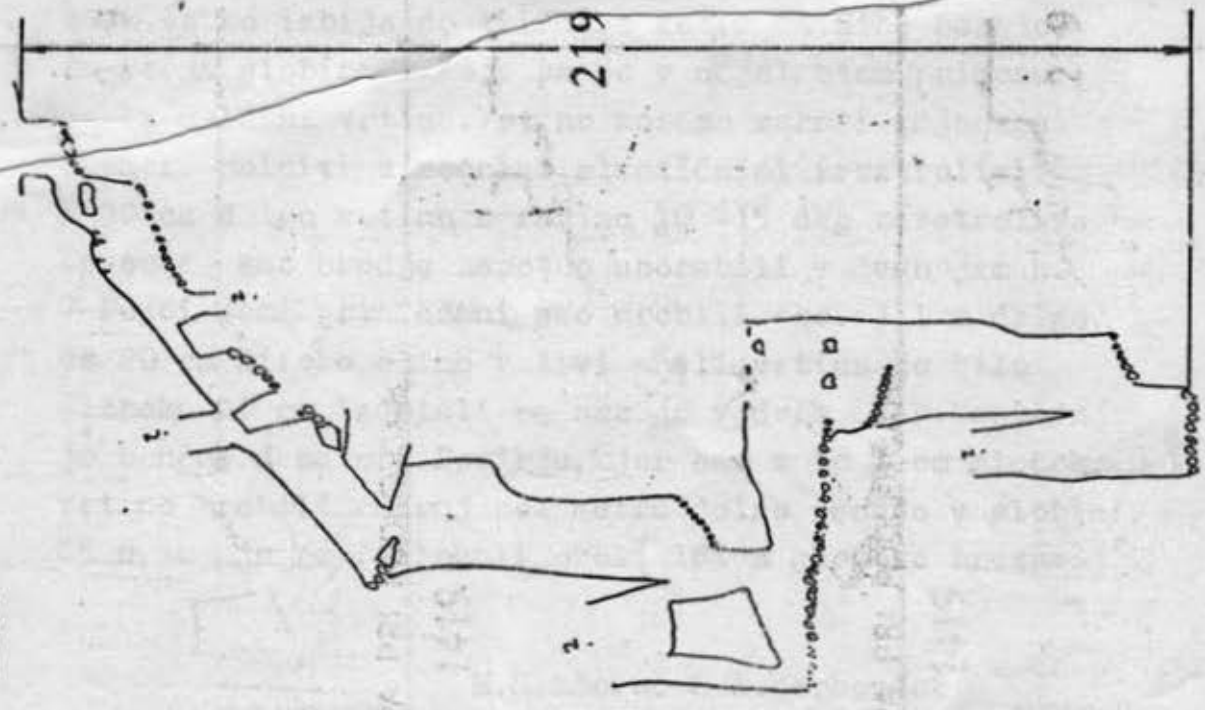
Pri raziskovanju jam večkrat naletimo na neprehodne ožine v živi skali. Če je dostop do ožine težak, ožina pa je dolga, recimo več kot 3 metre, lahko opustimo misel, da bomo v bližnji prihodnosti prodili skozi jo. V primeru da je ožina lahko dostopna, se vanjo lahko "zagrimo" s svedri na motorni pogon in jo razširimo z eksplozivom. Kot vemo, pa je to v amaterski tehniki težko izvedljivo. Polj uresničljiva je zamisel, da se prebijemo skozi težko dostopno ožino, ki je dolga 2-3 m in ne ožja od 15 cm. V ta namen smo se lotili konstruiranja lahko prenosnega ročnega svedra, ki bi omogočal vrtanje v okoli 15 cm široki ožini. Veder smo postopoma izpopolnjevali in tudi ta, v sledečem tekstu opisana oblika ni dokončna.

Sestavni deli orodja so (glej skico): sveder premera 20 mm, izdelan v treh različnih dolžinah; segmenti za podaljševanje svedra v 4 različnih dolžinah, ter šestrokoten nastavek za glavo svedra. Različno dolgi segmenti omogočajo veliko kombinacij dolžin svedra pri vrtanju. Na glavi je pritrjena debelejša os s kvadratnimi navoji, ter račna, ki se uporablja za vrtenje svedra. Os se zavije v medeninarasto telo, ki se na spodnji strani naslanja na aksialni ležaj. V telesu je uvita ročica za pritegovanje. Ležaj je pritrjen v železni nastavek, ki ima spodnjo stran ozobljeno, da ne drsi ob steni, na katero se naslanja.

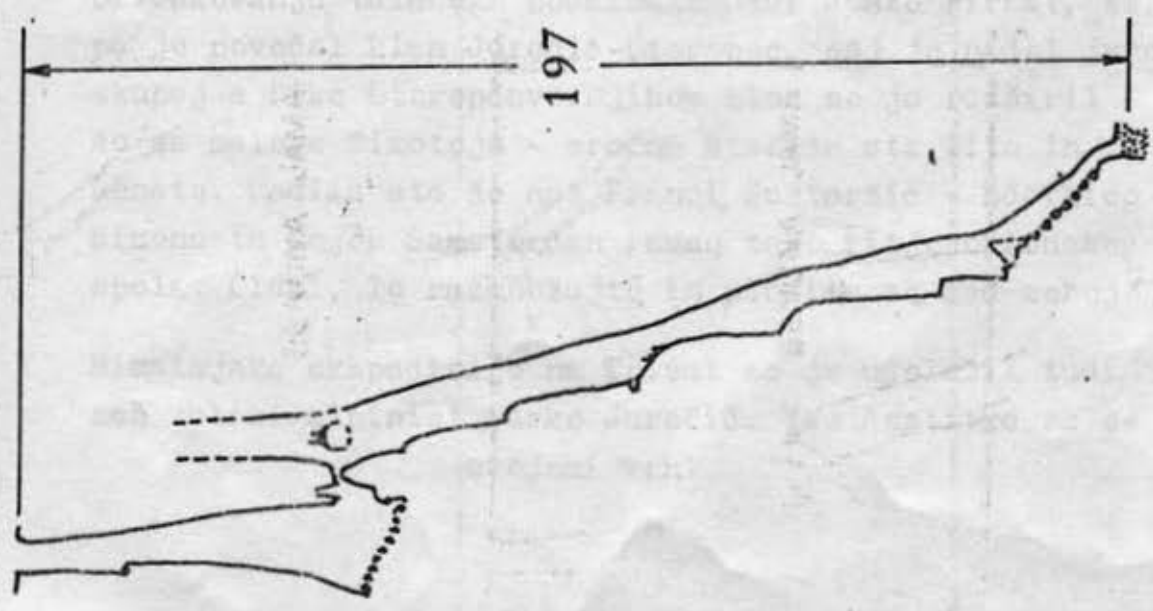
Luknjo vrtamo tako, da orodje namestimo med dve vzporedni steni in nato z odvijanjem navoja povečujemo njegovo dolžino. Z odvijanjem nastajajo veliki pritiski (več sto kp aksialne sile) na obeh koncih svedra. Ker je konica svedra zelo majhna, se zlahka zareže v skalo. Ožino vrtimo brez napora. Ker je trenje najmanjše v ležaju, miruje le železni nastavek, ki opira na steno z nazobčano površino. Na ležaj prenaša celoten pritisk, ki nastane

ROUPA PRI PODLEŠČAH

1419

DZRJL

BENČNA JAMA
4417

DZRJL

pri obvladani največje sestavljenjen segmentov v ožini lahko izvirno poljubno dolgo vitino. Če izdelamo vitino dolžino 30 cm in premera 2 cm, nam eksplodira laško izbije do tričetrt metra dolžine pasaže, na večje globina i boje pa je v najslabšem primeru enaka dolžini vrtine. Vrtino moramo zaradi najhujšega premera polniti z močnimi plastičnimi razstrelivi. V 30 cm dolgo vrtino spravimo 10-15 dkg razstreliva. Do sedaj smo orodje uspešno uporabili v dveh jamah. V Pejci jami pri eženi smo prebili skoraj 1 m dolgo, do 20 cm široko ožino v živi skali; vrtina je bila globoka 20 cm, izdelali pa smo jo v dveh urah. Naslednja je Benčna jama pri Povirju, kjer smo z le 5 cm globoko vrtino prebili skoraj pol metra dolgo pasažo v globini 65 m, za njo pa raziskali okoli 185 m globoko brezno.

M. Krašovec & R. Verbovšek

X

Kras doljne južnoameriške Braziliije nam je žal nenopovedan predstavil 5. marca naš rojak Peter Clavec, ki tam živi in raziskuje jame. Dal nam je svoj naslov in povedal, da smo kadarkoli dobrodošli.

X

Sporočamo vam vest, da so se poročili še tile (ne)srečjamarji : Markec Vogrič in Bogdan Kovač (oba v željnem pričakovanju tulečega podkladka) ter Joško Pirnat, ki pa je povečal klan Jurečič-Otorepec, saj je nadel jereskupaj s Piko Otorepčevom. Njihov klan se je razširil še za malega Timoteja - srečna stariša sta Tita in Renato. Rodila sta še naš Franci Šušteršič - hčerkico Simono in Mojca Samatorčan ravno tako bitjece ženskega spola. Člani, le razmnožujte in plodite se med seboj!

X

Himalajske ekspedicije na Trisul se je udeležil tudi naš veliki alpinist Marko Jurečič. Vse čestitke za osvojeni vrh!

Matjaž Puc:

KAJ JE TO SPELEOLOGIJA?

Jama, luknje, temačne odprtine v tleh, ki nas lahko popeljejo v nam neznane in tuje svetove, so vedno burile našo domišljijo in radovednost. Temo in hlad so ljudje enočili s slabim in strašnim, zato so imeli jame za prebivališče mračnih in hudobnih sil.

Toda v mnogih in dolgih obdobjih človeške zgodovine so bile sicer neprijetne votline edini varni prostori, kamor se je lahko umaknil pred sovražniki in v miru prebival. Gotovo je že takrat radovednost premagala strah, ko je v predavnini hodil globoko po jamskih rovih s plamenico v rokah in puščal za sabo odtise bosih nog v ilovici in risbe po stenah.

Vedno kadar se je človek čutil ogroženega, se je umaknil v jame, atavistično se je vrnil nazaj v brlog, v varno maternico, da si je zacelil rane. Po naši deželi mrgoli jam z imeni Ajdovska jama. Tja so se gotovo zatekali poslednji nepokristjanjeni Slovani pred ognjem in mečem svetega križa. Nato je veliko Babjih jam, med turškimi vpadi so namreč vaščani najprej spravili na varno ženske, so že vedeli zakaj. Skoraj ni pri nas dostopnejših jam, ki ne bi bile že naseljene od pradedavnine in ne bi imele o vsaj novejši naselitvi izročila.

Vendar se je v ljudstvu vedno ohranil strah pred jamami, v srednjem in novem veku so le redki fevdalci in svetovni popotniki videli predvsem v kapniških jamah čudo narave in tako se začne prvi jamski turizem po svetu. Tudi naš kras je postal svetovno znan. V 19. stoletju so prav njega začeli proučevati znanstveniki in tako se je rodila speleologija, veda o jamah. Nikoli se seveda ni mogla popolnoma ločiti od krasoslovja, v bistvu je samo njen manjši del.

Vendar je hoja po jamah, jamarstvo ali pa že prava speleofilija dosegla nesluten razcvet. V zadnjih 50 letih je v razvitih državah na tisoče in tisoče predvsem mlajših ljudi prav s fanatično zagnanostjo lezlo in plezalo po vseh mogočih špranjah sveta. V časopisju so bili s svojimi srhljivimi članki vedno dobrodošli, dosegali so globinske in dolžinske rekorde, merili in proučevali in tudi umisli. Človek bi mislil, da bodo omejeni na ozek krog, saj se umetnemu povzročanju naporov in nevarnosti ponavadi pameten človek upira. Lاندanes je jamarstvo veliko bolj hoja po jamah, kot pa speleologija, v porastu. Jamarske organizacije na zahodu in vzhodu so izredno množične, izpopolnjujejo si tehniko, jamarji v njih pa komaj čakamo konec tedna ali počitnice, da bi lahko v jamah plezali, proučevali kar že koli, merili, fotografirali ali pa samo občudovali. Nekaj nas družijo - vsi imamo radi jame. Tu se zaradi nevarnosti, prave ali pa samo navidezne, počutimo bliže samemu sebi in svojim vrstnikom, vendar je tu še nekaj - vsi smo se zatekli v to neprijetno okolje pred veliko bolj nevarnim sovražnikom, tako kot naši predniki pred Nemci, Turki, sovražnimi plemeni ali divjimi živalmi. Pred varnim brlogom ždi namreč neusmiljena pošast tehnizirane civilizacije, ki grozi, da nas bo uničila.

Tako se tudi v naši mali deželi, že od nekdanj polni lukenj in jam, nekaj celo tako velikih, da se lahko cel človek notri spravi, jamarstvo začelo močno razvijati. Jamarske skupine v manjših centrih dokazujejo, da so s primerno tehniko precej boljše od tradicionalne Ljubljane. Razlaga je seveda preprosta. Z urbanizacijo podeželja so nenadoma tamkajšnji jamarji precej na boljšem. Prostega časa imajo toliko kot v mestu, jame pa imajo pred nosom, poleg tega pa so začeli iz nič in so veliko bolj zagnani.

MARKO KRAČOVEC

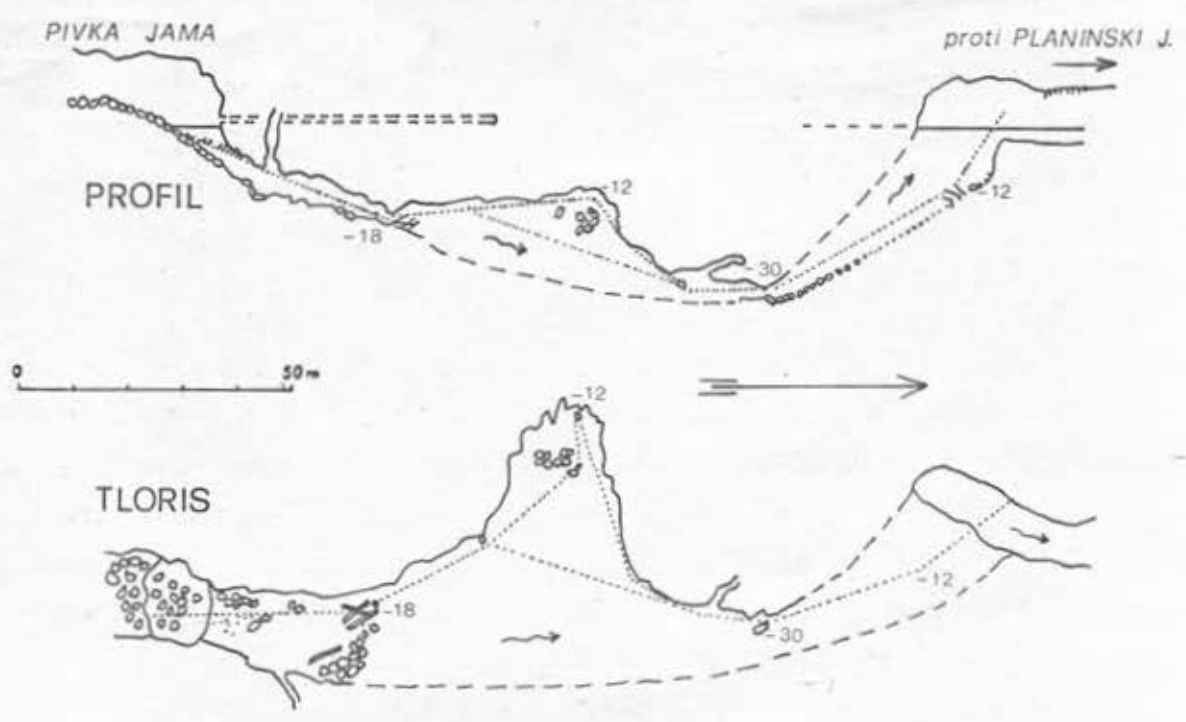
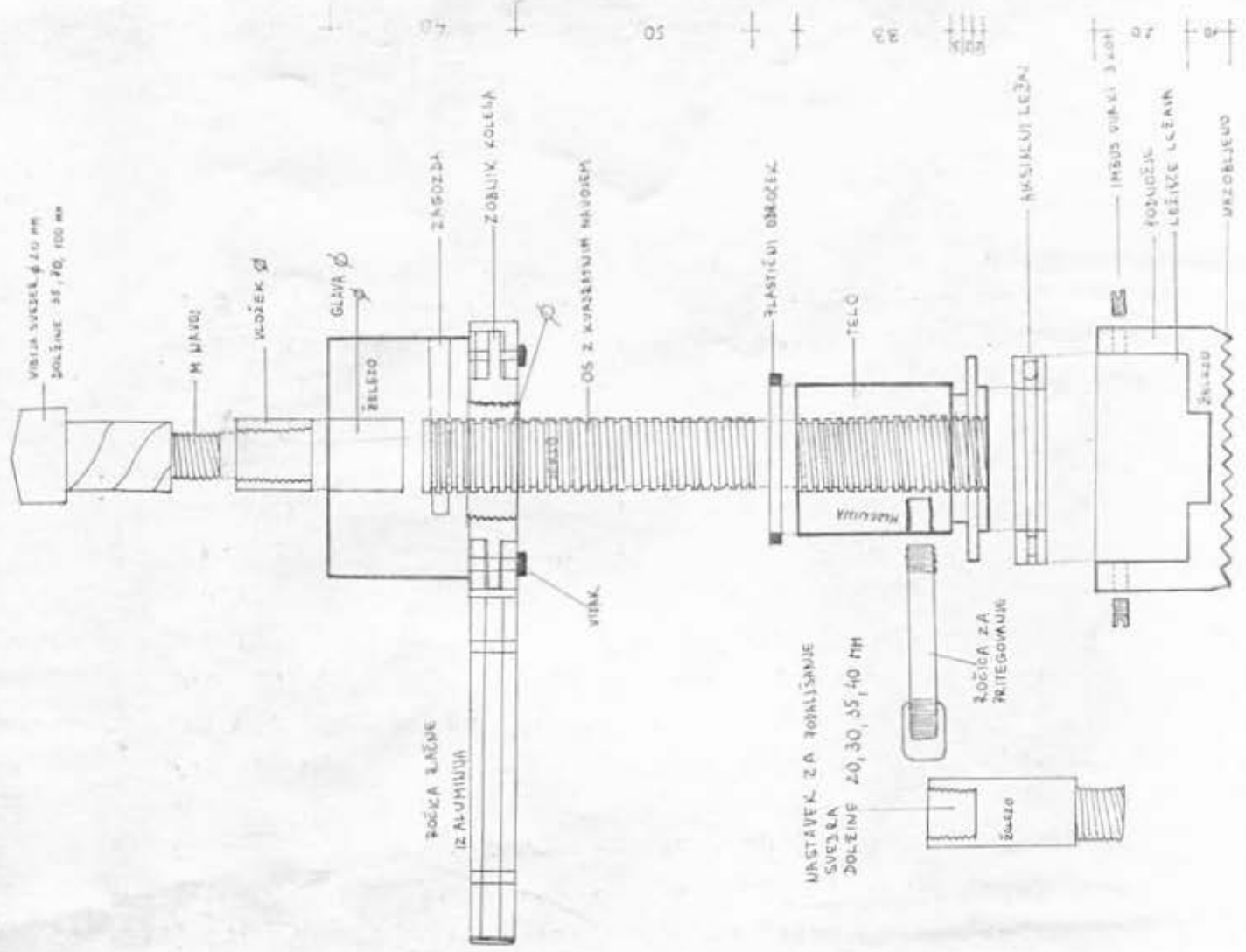
RAZISKOVANJE ODTOČNEGA SIFONA V PIVKI JAMI

Reka Pivka se pretaka po Postojnski jami ter v Pivki jami izgine v sifon. Na dan se pojavi v pritočnem sifonu Pivškega rova Planinske jame. Razdalja med sifonoma znaša 2 km zračne črte. Italijani so pred drugo svetovno vojno hoteli iz vojaških razlogov povezati obe jami. Takrat še ni obstojala sodobna potapljaška oprema, da bi preplavali sifon, zato so kopali umetni rov kar na slepo. Cilj jim je preprečila visoka voda, ki jim je odnesla odre, ter seveda vojna.

Tudi Zavod Postojnske jame je zelo zainteresiran za povezavo obeh jam, saj bi se s tem dolžina sistema jame bistveno povečala. Septembra 1954 so poklicali iz Reke dva potapljača, ki sta se s težkimi skafandri potopila v sifonsko jezero. Trdila sta, da sta opazila le manjši špranji. Več uspeha sta imela potapljača Ugo Fonda in Milan Orožen, ki sta se 9. avgusta 1966 potopila 18 m globoko in prišla približno 20 m daleč. Ugo je trdil, da je opazil rov, ki se dviga. Kasneje smo ugotovili, da je bila tam le vakuola. Že takrat smo videli, da nam primanjkuje izkušenj in dobre ter varne opreme.

JZS in Zavod Postojnske jame sta nam materialno pomagala, nam dala nekaj najnujnejše opreme, organizirali smo jamarsko potapljaški tečaj, iz katerega se je razvila sekcija osmih članov, ki pa je kmalu prenehala z delom. Ponovno je oživela leta 1969. Več let smo nabirali izkušnje ter opremo. Odtočnih sifonov smo se bali, saj smo menili, da nas lahko vodni tok odnese, in se ne bi mogli vrniti. To je bil glavni vzrok, da se tega sifona nismo že prej lotili.

Strah sva jaz in bene premagala in se 30. avgusta 1973 potopila v sifon. Doségla sva globino 19 m in dolžino 60 m. To se sifonski rov zoži, v ožini pa je bil

ODTOČNI SIFON V PIVKI JAMI

zagvozdjen velik hlod. Videla sva, da se rov nadaljuje. Opremo so nama nosili uslužbenci Zavoda Postojnske jame. 15. septembra sva se zopet odpravila v ta sifon. Izziška skala sva desno stran sifona do iste čizine. 20 metrov od vhoda sva našla manjšo vakuolo. Vidljivost pri povratku je bila obupna, zaradi črnih sten in vzdigovanja mulja. V sifonu sva opazila več tramov. Čez pet dni smo Toto, Kene in jaz nameravali raziskati rov, ki sva ga opazila za ožino. Ker sem bil preobtečen sem plaval po dnu in močno skalil vodo, tako da prehod nismo našli. Pri drugem potopu smo spet pregledali desno stran sifona, vendar nam je na 60 metrih zepri nadaljevanje material, ki so ga Italijani pri kopanju rova stresli v sifon in ga voda ni odnesla. Oktobra 1974 smo se Boris Sket, Primož Krivic in jaz odpravili v sifon z dopolnjeno opremo. Prva sva se potopila jaz in Boris, našla sva pred letom odkriti prehod in napeljala 90 m vrvice. Plevala sva ob levi steni, desno pa nisva opazila. Ugotovila sva, da se za ožino strop rahlo vzdiguje. Drugič sva potopila, vendar nadaljevanja nisva našla. Tretjič sem šel zopet z Borisom, zaradi ogromnih dimenzij rova in izredno kalne vode nama spet ni uspelo najti nadaljevanja. Na kolutu nama je ostalo še 55m vrvice in sva ga spustila, da ga je odnesel tok. Voda je v sedmih urah narasla za 11 cm in je bila močno kalna. Ugotili smo, da smo sposobni v enem dnevu narediti več, kot smo sicer mislili. V letu 1975 smo opazovali višino in kalnost vode in naredili načrt ekcij. Tripeljali smo tudi kompresor in ga spravili do vode v Pivki jami. Ponovno smo se začeli potapljati 27. septembra 1975, Loto, Primož, Lare Vogrič in jaz. Prva sva se potopila Toto in jaz, opazila sva, da nam je voda strgala vrvice in jo odnesla. Zato sva morale poiskati že prvo ožino. Zaradi slabe vidljivosti sva jo našla šele pri drugem potopu. Ponovno sva nepole 95m vrvice ter brez uspeha iskale nadaljevanje.

Naslednjega dne sva jaz in Toto preiskala levo stran sifona za ožino., pri naslednjem potopu pa sta Rene in Totc ugotovila, da se da v velikem sifonu ob fiksirani vrvici zelo hitro plavati. Tretjič sva se potopila spet Toto in jaz ter na zadnji znani točki na desni strani dosegla globino 18 metrov. Opazila sva odtrgano vrvico, ki jo je tok vlekel postrani navzdol.

V sredo 1. oktobra sva se potapljala Boris in jaz. Pred potopom se nama je pokvaril nastavek pri ventilu, vendar sva okvaro hitro popravila. Ob fiksirani vrvici sva plevala 90m daleč, nato sva se strmo spustila navzdol. Šele na globini 30 m daleč in 165 metrov daleč sva dosegla dno, vendar žal dosegla le stranski žep.. Naslednjega dne sva bila v sifonu Bogdan in jaz. Pri prvem potopu sva plevala desno od stranskega žepa in prišla v dva metra visok prehod in opazila zagvozdene kole. Vedela sva, da sva na pravi poti. Pri drugem potopu sva s seboj nesla na boben navito jekleno vrv. Bogdan je ostal na 90m od vhoda in držal boben, jaz pa sem vrv odvijal do točke 165m daleč od vhoda. Pri povratku sva vrv fiksirala na več mestih. Z Borisom sem se 4. oktobra zopet potopil. S seboj sva vzela 50metrov vrvice in plevala z njo neprej od prehoda. Ugotovila sva, da se dno dviguje, saj sva prišla iz 30 na 12 metrov. Tu so bili v mulj zapičeni večji koli. Zmanjkalo nama je vrvice, jo zato fiksirala in se vrnila. Pri povratku sem opazil, da imam v jeklenki zelo malo zraka (kasnej sem opazil, da sem dobival zrak le iz ene jeklenke). Začela se je nora dirka. Po nekaj minutah sem izpleval iz sifona z zadnjimi dihljajci zraka. K sifonu je medtem prišel Toto. Po dvournem počitku sva se potopila jaz in Boris že drugič, s seboj sva vzela dodatno vrvico. Po 20m je bil naš trud poplačan, saj smo preplavli sifon. Ko sva prišla iz vode, sva v rovu, ki se je odpiral pred nama, zaslišala brzice.

Naslednjega dne smo se potopili Mare, Toto in jaz. Za sifonom smo raziskali 400 m čudovitega rova. Preplavali smo več jezer, rov se na koncu zaključil spet s sifonom.

Akcija je tekla brez težav.

Ugotovili smo, da je treba našo opremo še izpopolniti, predvsem z močnimi lučmi. Uporabljali smo dvojne ventile z manometrom ter ostalo potapljaško opremo (dekompresioneter, kompas, globinomer, frony, ki poleg uteži omogoča lebdenje, itd. Ventile na jeklenkah sem zaščitil z močnim železom in napravil bobne za označitev poti. Na čeladi smo imeli štiri baterijske svetilke pa kljub temu nismo videli daleč. Pri prenosu opreme in organizaciji akcij so nam pomagali uslužbenci ostojnske jame in člani našega društva. Odkrili smo le del skrivnostne podzemeljske Pivke in se zavedamo, da bo potrebno še veliko truda da bomo prišli v Planinsko jamo.

UDLELBA NA EKSKURZIJAH OD 7.12.1975 do 18.5.1976

V tem obdobju obstoja knjiga ekskurzij in po njej smo ugotovili naslednje: Organizirali smo 74 ekskurzij, od tega 27 turističnih, 25 merilno raziskovalnih, 8 merilnih, sedemkrat smo iskali nove jame, ter 4 kopaških in potapljaških.

Na ekskurzije je hodilo naslednjih 35 članov:

29 eks. Jakofčič	5 eks. Vogrič
19 " Bitenc P.	5 " Kordiš
19 " Rojšek	5 " Sivec
15 " Otorpec S.	4 " Osolo Sava
14 " Grun	4 " Krašovec
13 " Mahorčič Voje	4 " Jelinčič
13 " Jurečič J.	4 " Kolar
12 " Bitenc V.	4 " Krivic
11 " Andjelić	3 " Kopitar
10 " Verbovšek	3 " Kovač
9 " Brancelj	2 " Šušteršič
9 " Dolenc	2 " Vitez
8 " Puc	1 " dr. Osolo, dr. Kurve
6 " Sabolek, Terlep	Ilersič, Škulj,
Šorgo, Smerdu	Jurečič M., Hoč
	in Klemen.

Kljub temu, da člani svoje turistične akcije skrbijo za razni fotografiskimi, oglednimi in podobnimi izdankami, je teh največje število. Dosegli pa smo tudi Lopa urpeho (Benčna jama, Jama ob Bezovski cesti, Loupa...). Zaključili smo tudi jamarsko šolo. Novi člani so se uspešno vključili med stare "kozle", ki kljub zakonski starosti in podmladku švigajo po lestvicah. Bilo je tudi več večdnevnik ekskurzij (Banjšice, Medvedjak in Šušana).

LENČA TERLEP

MALO PASICA JE VELIKA PASICA

Ne vem, kaj se ji je pripetilo, mogoče se je spet za kratek čas sprla s celim svetom morda samo s svojim motoriziranim prijateljem. Skratka - Nada si je... jame.

Najina zamisel, da greva izmerit Malo Pasico pri Zgornjem Igu, se je začela z avtostopom na Ižanski cesti. Možakar je rahlo rosil, prodal je celo v nahrbtnik, na katerem je pisalo waterproof. Približno vsake pol ure se je pripeljal mimo fičo z gajbo krompirja na strehi ali pa veseli fantje na traktorju s primernimi opazkami. Upanje naju ni zapustilo, vztrajali sva na dežju, ki je počasi ponehaval. Mimo je pribrzel rdeč mercedes s ženskami v njem. Gune so zacvilile in že sva prepričevali vozniški kako prekrasna jama je na Zgornjem Igu in če naju pelje do tja, bo šel lahko z nama, da vsej enkrat občuti vpišeno tišino v sebi, ko bo stopil v tisto, kar je ustvarila narava, da tam poiščeš tisto, kar ne moreš najti v zunanjem svetu brez zvezja. Možakar je pod takim plahobesed opustil misel, da najprej pogleda po dolgem času v domačo kuhinjo in tako naju je pripeljal prav do jame. Po kratkem šepetu sva nato pričeli s prijateljskim prepričevanjem, da vendar ne more tako oblečen v jamo. Kaj pa nova obleka in plazenje po tleh? In brez luči v svoji temi? Naj gre in se primerno obleče, nato pa naj pride nazaj in razkazali mu bova ta čudoviti svet. Odšel je.

Z mukami sva se začeli plaziti po ostrem kamenju skozi ozki vhod. Po nekaj metrih se je počasi pričelo prikazovati upanje, ki sem ga pričakovala že v času, ko še nisem vedela, kaj hočem. Upanje se je razširilo v tok, ki me je nosil po svetlečem hodniku, kjer resnica ni več kruta, kjer človeštvo ne ustvarja več temnih oblakov. Tema se spremeni v svetlobo.

Blodili sva. Nada je sklenila, da se odplozi na levo, jaz pa se prerivam po desnem hodniku. Skušam ignorirati kotlice, ki mi močijo vse, kar imam na sebi. Na koncu se spet srečava, oba hodnika se združita in se umirita ob steni, ki ne vodi nikamor. Zdaj se začne mučno merjenje od točke do točke. Sklonjeni vlečeva meter in meriva. Skoraj zaspim, predno Nada izmeri naklon in smer. In potem še enkrat in še enkrat... Nato mi ugasne luč. Ko ugotavljam, da sem pozabila vžigalice, do istega pride tudi Nada nato čakam, da se priplazi k meni. Po močnih kletvicah ugotovim, da je tudi njej ugasnila karbidka. Zdej se plaziva v temi nazaj. Čutiva vsak kapnik ob udarcih, čudiva se od kod toliko vode. Nada postaja panična, jaz pa se razburjam nad njo, nad špansko karbidovko in nad celim svetom. Nikoli več v jamo brez vžigalic, zakaj pa splah še v jame? lineva po hodnikih, sreča, da skoraj nimava kaj zgrešiti. Gre mi na jok.

Nato se prikaže modrina, ki postaja vse svetlejša. Zunaj sva. Še nekaj metrov in leživa na mokri travi, pred mano je svetlobe in novo življenje. Katarze je minila.

Opaziva zdomca, ki je prišel nazaj v popolni opremi, da ga odpeljeva v neznanu a ura je že pozna, mreči se in ubogega naivneže spet prepričava, da nima smisla iti v jame in da naju odpelje nazaj od koder sva prišli.

Tuži pa se razburja in čaka na načrte jame, ki jih ne bova nikoli dokončali.

Po prvomajski akciji leta 1972 v okolici Orleka je raziskovanje sežanskega krasa skoraj popolnoma zamrlo, če izvzamemo posamezne, na pol turistične, obiske jam. člani so bili Sežane že siti, ker niso pričakovali kakih večjih odkritij, po majhnih jamah pa se jim ni ljubilo hoditi. Čeprav je potrebno vse večje jame na Sežanskem ponovno izmeriti, ni bilo nikoli dovolj prijavljencev za merilne ekskurzije, ker ne ustrezajo članskemu idealu.

Zanimanje za Sežano je vzbudila sele nameravana zgraditev industrijske cone med Lipico in progo za Trst. Dodaten razlog za hojo po Sežanskem je hvalevredna lepota klasičnega Krasa, da pozimi ni snega.

Nekaj ekskurzij smo posvetili predvsem iskanju jam in preverjanju leg jam, vrisanih na Osnovno drževno karto. Za nekaj jam se je izkazalo, da so drugje, kot je označeno na karti ali pa jih sploh ni.

Ob pomoči Husu Ludvika iz Orleka (JD Sežana) smo našli več kot 30 neregistriranih jam, od katerih smo jih raziskali 14, ostale, večinoma z neprehodnimi vhodi brez ustrezno začinjenega kopanja, pa še čakajo dobre volje članstva.

Izmerili smo večino Skamprlove jame in Jamo v Golokračini ter Tomaževo jamo. Ob merjenju Jame ob Bazoviški cesti smo prišli na misel, da mora biti za ilovnatim podorom nadaljevanje jame. Po dveh kopaških ekskurzijah smo res našli nekaj čez 200 m dolgo, lepo zakapeno nadaljevanje. Na dveh naslednjih, precej množičnih ekskurzijah smo ga izmerili in obilno fotografirali.

Naslednji preblisk o novih rovih se je utrnil pri merjenju Benčne jame. Po razstrelitvi pasaže je postalo dostopno 124 m globoko brezno, ki nas je pripeljalo po 30 m dolgem rovu do lepega, še nepreiskanega jezera na globini 197 m.

Na tem mestu bi se zahvalili za veliko razumevanje in za sodelovanje članov Jamarskega društva Sežana, posebno predsednika Jožetu Gustinčiču, vodji katastra Jožetu Corsciju in Ludviku Husuju, ki je hodil z nami skoraj na vse ekskurzije.

x

POROČILO O JAMARSKI ŠOLI 1975

Leta 1975 smo v našem društvu organizirali dve jamarski šoli. Obe smo dočakali žal tehnično precej nepripravljeni, saj novincem nismo mogli dobiti razen čelade niti najosnovnejše opreme. Šele na koncu smo nabavili nekaj karbidk in dali izdelati vrvne zavore in prižeme, vendar nas obrtnik vleče za nos že pet mesecev. Izdelali bomo tudi sedeže in pajace. V spomladansko šolo se je vpisalo šest ljudi, od katerih so ostali Kopitar, Hočevar, Klemen Terlep in Brancelj. Zadnja dva smo na šesti redni seji sprejeli tudi za redna člana. V jesensko šolo pa se je vpisalo 11 ljudi, od katerih je že nekaj popolnoma odpadla, ostali pa dobro kažejo. Pri jesenski se očitno poznajo izkušnje prejšnje. Tudi jesenski novinci že znajo osnovno tehniko in znajo napisati zapisnik, vendar bomo do sprejema najboljših v redne vrste še malo počekali.

Jeseni tega leta bomo organizirali tretjo jamarsko *

x

Nova pravila našega društva, ki smo jih sprejeli na izrednem občnem zboru 16.12.1975, ne predvidevajo več naših sekcij Viljome Puticka v Lazah in sekcije v Straži, ker lahko organizacijsko delujemo samo v Ljubljani. Člani bivših sekcij so seveda lahko še zmeraj naši člani.

x

Mičo O'Kent oziroma Mitja Štrukelj, na začasnem diplomatskem delu v Argentini, nam je prevker sporočil, da ima sine Matjaža. Čestitamo!

SEZNAM NOVIH ČLANOV D Z R J L ZA LETO 1976

Leto vpisa	Priimek in ime	Leto roj.	Naslov
74	Barbič Marjen	52	C.Straža 41
"	Bučar Jelka	56	C.Hrušovec 16
"	Bučar Niko	55	"
75	Kavšček Stane		C.Straža 10
"	Vidmar Marti		"
"	Virant Branko		"
"	Kovačec Silva		"
"	Kovačec Silvo		"
	Dular Josip		Vavta vas
"	Dolenc Božidar	50	Celjska 4
	Galun Kajko	57	Triglavska 31
	Kordiž Alenka	56	Hudovernikova 4
	Leskovšek Jan	57	Novinarska 10
	Mikeln Matjaž	56	Novinarska 1
76	Sabolek Janez	58	Vižmarska pot 1
"	Jelinčič Danilo	54	Študentovska 3
	Kolar Tomaž	60	Triglavska 21
	Šorgo Andrej	57	Avsečeva 22/b
	Medved Danica	52	Draga 18
	ing.Oblak Bogdan	47	Fovšetova 86

Lindič Jernej

GLAS PODZEMLJA interno glasilo Društva za raziskovanje jam Ljubljana, Stari trg 21. Izhaja, kadar je dovolj prispevkov. Glavni in odgovorni urednik JANEZ MODRIJAN: Ljubljanska 103, 61230 Domžale.

GLAS PODZEMLJA, letnik VI, št.1 - maj 1976. številko uredil Matjaž Puc.